

Anonymizovaná verzia

Preklad

C-61/21 – 1

Vec C-61/21

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

2. február 2021

Vnútroštátny súd:

Cour administrative d'appel de Versailles (France)

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

29. január 2021

Odvolať:

JP

Odporca:

Ministre de la Transition écologique

Premier ministre

[omissis]

[omissis] La Cour administrative d'appel de Versailles
(Odvolačný správny súd Versailles, Francúzsko)

[omissis]

Zasadajúci v pléne

[omissis]

Pojednávanie z 20. januára 2021

Rozhodnutie z 29. januára 2021

[omissis]

So zreteľom na toto konanie:

Predchádzajúce sporové konanie:

Pán JP navrhoval, aby tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Správny súd v Cergy-Pontoise, Francúzsko):

1. zrušil implicitné rozhodnutie, ktorým préfet du Val-d'Oise (prefekt vo Val-d'Oise, Francúzsko) odmietol prijať opatrenia, ktoré mohli vyriešiť zdravotné problémy JP súvisiace so znečistením životného prostredia;
2. nariadil prefektovi, aby v lehote dvoch týždňov a pod hrozbou uloženia pokuty vo výške 3 000 eur za deň omeškania prijal všetky opatrenia spadajúce do jeho právomoci na účely vyriešenia zdravotných problémov JP súvisiacich s alergiami spôsobenými ovzduším, najmä aby zmenil rozhodnutia o povolení klasifikovaných zariadení zahrnutím systematickej povinnosti pre podniky, na ktoré sa vzťahuje táto právna úprava, zastaviť svoje emisie znečisťujúcich látok hneď, ako meteorologická výstraha uvádza vážne riziko prekročenia limitných hodnôt;
3. nariadil préfet du Val-d'Oise (prefekt vo Val-d'Oise) a štátu, aby vykonali všetky odporúčania Európskej komisie vyplývajúce najmä z jej oznámenia z 15. februára 2017, ako aj dvanásť odporúčaní, ktoré Dvor audítorov vydal vo svojej správe z januára 2016;
4. pred rozhodnutím vo veci samej určil dvoch expertov na meranie znečistenia ovzdušia a jeho vplyvu na zistené choroby;
5. v prípade, že neurčí týchto expertov, uložil štátu povinnosť zaplatiť mu sumu vo výške šiestich miliónov eur ako náhradu jeho ujmy na zdraví a pätnástich miliónov eur ako náhradu jeho nemajetkovej ujmy z dôvodov úzkosti, telesnej, estetickkej, fyzickej a psychickej ujmy.

Rozsudkom č. 1510469 z 12. decembra 2017 tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Správny súd v Cergy-Pontoise) zamietol tieto návrhy.

Konanie pred odvolacím súdom:

Návrhom a štyrmi vyjadreniami doručenými 25. apríla 2018, 16. januára 2019, 28. mája 2019, 15. januára 2020 a 23. septembra 2020 pán JP, zastúpený advokátom, p. Gimalacom, navrhuje, aby súd:

1. zrušil tento rozsudok;
2. vyhovel jeho návrhom predloženým na prvom stupni;
3. uložil štátu povinnosť zaplatiť sumu vo výške 3 500 eur na základe článku L. 761-1 code de justice administrative (Správny súdny poriadok).

JP tvrdí, že:

- štát je zodpovedný za kvalitu ovzdušia podľa článku L. 220-1 code de l'environnement (zákoník o životnom prostredí);

- súd nesprávne rozhodol, že préfet du Val-d'Oise (prefekt vo Val-d'Oise) nemal žiadnu mieru voľnej úvahy pri uplatnení právnej úpravy týkajúcej sa znečistenia ovzdušia, pričom disponuje osobitnými dozornými právomocami, a že nepreukázal, že prijal všetky opatrenia požadované v prípade prekročenia limitných hodnôt znečistenia v regióne Ile-de-France, alebo v oblasti dozoru nad klasifikovanými zariadeniami;

- prekročenie limitných hodnôt znečistenia môže viesť k vzniku zodpovednosti štátu voči nemu vzhľadom na povinnosti stanovené európskou smernicou z 21. mája 2008;

- zodpovednosť štátu vznikla na základe jeho povinnosti prijať všetky potrebné opatrenia na ochranu života ľudí;

- zodpovednosť štátu za vznik škody môže tiež vzniknúť;

- súd nesprávne odmietol vyhovieť jeho žiadosti o znalecký posudok;

- súvislosť medzi znečistením ovzdušia a jeho zdravotným stavom, existencia ujmy z dôvodu úzkosti a ujmy spôsobenej nedostatkom informácií sú preukázané.

Vo svojom vyjadrení k odvolaniu doručenom 21. marca 2019 ministre de la transition écologique et solidaire (minister pre ekologickú a solidárnu transformáciu) navrhol zamietnuť návrhy JP.

Tvrdí, že uvedené dôvody sú nedôvodné.

Rozhodnutím z 25. mája 2018 bolo pánovi JP schválené poskytnutie bezplatnej právnej pomoci.

So zreteľom na ostatné dokumenty v spise.

So zreteľom na:

- Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd;
- Zmluvu o fungovaní Európskej únie;
- smernicu [omissis] [Európskeho parlamentu a Rady] 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe [(Ú. v. EÚ L 152, 2008, s. 1)];
- zákonník o životnom prostredí;
- rozsudky [omissis] Súdneho dvora Európskej únie z 19. novembra 2014 [ClientEarth (C-404/13, EU:C:2014:2382)] a [omissis] z 24. októbra 2019 [Komisia/Francúzsko (Prekročenie limitných hodnôt oxidu dusičitého) (C-636/18, EU:C:2019:900)];
- rozhodnutia č. 394254 z 12. júla 2017 a č. 428409 z 10. júla 2020 Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) rozhodujúcej v sporovom konaní;
- code de justice administrative (Správny súdny poriadok).

[omissis]

Vzhľadom na nasledovné:

1. Pán JP podáva odvolanie proti rozsudku č. 1510469 z 12. decembra 2017, ktorým tribunal administratif de Cergy-Pontoise (Správny súd v Cergy-Pontoise) zamietol jeho návrhy smerujúce najmä k zrušeniu implicitného rozhodnutia préfet du Val-d'Oise (prefekt vo Val-d'Oise), ktorým odmietol prijať vhodné opatrenia potrebné na vyriešenie jeho zdravotných problémov súvisiacich so znečistením ovzdušia, a k náhrade rôznych škôd štátom, ktoré podľa neho vznikli týmto znečistením, pričom tieto škody boli ohodnotené na sumu 21 miliónov eur.

Právny rámec sporu:

2. Na jednej strane, podľa znenia článku 1 smernice [omissis] [2008/50]: „*Táto smernica ustanovuje opatrenia zamerané na: 1. vymedzenie a stanovenie cieľov pre kvalitu okolitého ovzdušia určených na zabránenie, prevenciu alebo zníženie škodlivých vplyvov na zdravie ľudí a životné prostredie ako celok; (...)*“. Podľa jej článku 4: „*Členské štáty ustanovia na svojom území zóny a aglomerácie. Vo všetkých zónach a aglomeráciách sa vykonáva hodnotenie a riadenie kvality ovzdušia*“. Podľa jej článku 13 ods. 1: „*Členské štáty zabezpečia, aby úrovne oxidu siričitého, PM₁₀, olova a oxidu uhoľnatého v okolitom ovzduší neprekročili*

na území ich zón a aglomerácií limitné hodnoty stanovené v prílohe XI. / Pokiaľ ide o oxid dusičitý a benzén, limitné hodnoty určené v prílohe XI sa nesmú od dátumov v nej stanovených prekročiť. (...)“.

3. Na druhej strane [omissis], článok 23 [ods. 1] smernice [omissis] [2008/50] stanovuje: „Ak v daných zónach alebo aglomeráciách prekročia úrovne znečisťujúcich látok v okolitom ovzduší akúkoľvek limitnú hodnotu alebo cieľovú hodnotu vrátane akejkoľvek príslušnej medze tolerancie, zabezpečia členské štáty vypracovanie plánov kvality ovzdušia pre tieto zóny a aglomerácie s cieľom dosiahnuť príslušnú limitnú hodnotu alebo cieľovú hodnotu určenú v prílohách XI a XIV. / V prípade prekročenia týchto limitných hodnôt, pre ktoré už lehota na ich dosiahnutie uplynula, stanovujú plány kvality ovzdušia vhodné opatrenia na to, aby sa obdobie, keď sú hodnoty prekročené, čo najviac skrátilo. Plány kvality ovzdušia môžu dodatočne zahrnúť osobitné opatrenia zamerané na ochranu citlivých skupín obyvateľstva vrátane detí. / Uvedené plány [omissis] kvality ovzdušia obsahujú minimálne informácie uvedené v oddiele A prílohy XV a môžu zahrnúť opatrenia podľa článku 24. Tieto plány sa bezodkladne oznámia Komisii, najneskôr však dva roky po skončení roku, v ktorom sa zistilo prvé prekročenie (...)“.

4. Pán JP na podporu svojich návrhov na náhradu škody najmä uvádza, že utrpel ujmu na zdraví, ktorej dôvodom je podľa neho zhoršenie kvality okolitého ovzdušia v geografickej oblasti regiónu Ile-de-France, kde má bydlisko. Domnievajú sa, že toto samotné zhoršenie vyplýva z porušenia povinností, ktoré francúzskym orgánom vyplývajú z ustanovení smernice 2008/50 [omissis] citovaných v bodoch 2 [omissis] a 3[omissis] vyššie, JP na tomto základe uplatňuje zodpovednosť štátu na účely získania náhrady uvedenej ujmy na zdraví.

O závažných ťažkostiach pri výklade práva Európskej únie vznesených v návrhu pána JP:

5. Odpoveď na návrhy pána JP na náhradu škody predpokladá spresnenie dosahu ustanovení článku 13 ods. 1 [omissis] a článku 23 ods. 1 [omissis] smernice 2008/50 [omissis] pokiaľ ide o vznik práva jednotlivcov na náhradu škody, zo strany členského štátu Európskej únie, ovplyvňujúcej ich zdravie v prípade dostatočne závažného porušenia povinností, ktoré vyplývajú z týchto ustanovení.

6. Táto otázka, ktorá je rozhodujúca pre vyriešenie sporu, predstavuje závažné ťažkosti pri výklade práva Únie. Z tohto dôvodu je potrebné postúpiť ju Súdneho dvora Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a až do jeho rozhodnutia prerušiť konanie o návrhu pána JP.

ROZHODOL:

Článok 1: Konanie o návrhu pána JP sa prerušuje až do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o nasledujúcich otázkach:

1) Majú sa uplatniteľné pravidlá práva Európskej únie vyplývajúce z článku 13 ods. 1 [*omissis*] a z článku 23 ods. 1 [*OMISSIS*] smernice 2008/50/CE z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe [(Ú. v. EÚ L 152, 2008, s. 1)] vykladať v tom zmysle, že v prípade dostatočne závažného porušenia povinností vyplývajúcich z týchto ustanovení, zo strany členského štátu Európskej únie, zakladajú právo jednotlivcov získať od predmetného členského štátu náhradu ujmy na ich zdraví, ktorá má priamu a určitú príčinnú súvislosť so zhoršením kvality ovzdušia?

2) Za predpokladu, že vyššie uvedené ustanovenia môžu skutočne zakladať toto právo na náhradu ujmy na zdraví, za akých podmienok môže toto právo vzniknúť, najmä s ohľadom na dátum, ku ktorému má byť posúdená existencia nesplnenia povinnosti, za ktorú zodpovedá predmetný členský štát?

[*omissis*]

PRACOVNÝ DOKUMENT